"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
One Year $5.00
Six Months $2.50
Thursday's Edition $2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114. Establ. 1909

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION
ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA PRICE 2 CENTAI CENTS
CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, RUGPJŪČIO (AUGUST) 18 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.
METAI-VOL. IV. No. 194

Meksikonai plėšikai pagrobė du S. V. lakunu

Carranza prašalino iš Meksikos Anglijos atstovą

UŽ LAKUNU MEKSIKONAI REIKALAUJA $15,000.

Nežinia, ką į tą pasakys vyriausybė.

El Paso, Tex., rugp. 18. — Du amerikonišku lakunu, leitenantas Peterson ir leitenantas Davis, pirm savaitės laiko iš Marfa pakilo oran ir nuskrido išilgai Meksikos parubežio ties upe Rio Grande.

Išskrido ir nesugryžo. Per visą savaitę jiedu buvo ieškomu. Bet niekur nesurasta.

Ir štai tik vakar vietos amerikoniškai militarinei valdžiai pranešta, kad abudu lakunu yra meksikonų plėšikų rankose.

Jiedu per tuos plėšikus pranešė savo viršininkams, jog plėšikai už judviejų paliuosavimą reikalauja $15,000 auksе, kaipo išpirkimo. Paskirton vieton, mieste Candelaria, Tex., pinigai turi but pristatyti ne vėliau rugpjučio 18 d. vakaro. Kitaip lakunu busią nužudytu.

Pranešta Washingtonan.

Militarinio apskričio komendantas gen. Erwin apie tą koveikiaus vakar pranešė karės departamentui Washingtone.

Karės sekretorius, štabo viršininkas ir kiti vakar turėjo konferenciją. Kas buvo nutarta, nesakoma.

Tečiaus manoma, kad plėšikų reikalavimas bus išpildytas. Kitaip lakunu pražusią.

Kas bus veikiama po išpirkimo — tai jau kitas klausimas.

Išpirkimas butinas.

Šiandie niekas negali pasakyti, kokiuo budu tiedu armijos lakunu papuolė plėšikų rankosna. Spėjama, kad jiedu beskrizdamu paklydo ir turėjo nusileisti Meksikos šone.

Išpirkimas judviejų butinas. Nes jei be šito prieš plėšikus butų pasiųsta ekspedicija, išeitų kur-kas blogiau.

Aišku, jog santikiai su Meksika nuolat aršėja. Ir nežinia ką gali atnešti artimoji ateitis.

PALIUOSUOTA 3,208,759 KAREIVIAI.

Washington, rugp. 18.—Karės departamentas paskelbė, kad ligi rugpjučio 12 d. iš S. V. armijos paliuosuota 3,208,759 kareiviai.

Šiandie armijoje yra 500,699 kareiviai ir oficierai. Iš to 109,938 kareiviai ir oficierai yra užsieniuose.

MEKSIKA PERTRAUKĖ RYŠIUS SU ANGLIJA.

Paskutiniam anglų atstovui liepta apleisti Meksiką.

Washington, rugp. 18. — Meksika pagaliaus visai pertraukė diplomatinius ryšius su Anglija. Meksikos prezidentas Carranza liepė apleisti Meksiką paskutiniam Anglijos atstovui Williamui Cummings.

Anglija nebuvo pripažinus Carranzos.

Anglijos vyriausybė ligšiol nebuvo pirpažinus Carranzos valdžios. Tad neturėjo Meksikoje ir pasiuntinio. Cummings gi Meksikoje buvo tik kaipo Anglijos pasiuntinystas archivų prižiurėtojas.

Taigi jis neturėjo jokio diplomatinio įgaliojimo. Tų teisių neturėdamas andai jis Carranzai indavė Anglijos vyriausybės protestą, kodel Carranzos valdžia neapdraudžia Anglijos pavaldinių gyvybės Meksikoje.

Carranza įsižeidęs.

Tokiuo Cummings pasielgimu Meksikos autokratas įsižeidė. Ir tuojaus po to pranešė jam apleisti Meksiką.

Tad šiandie Anglija Meksikoje jau neturės jokio atstovo. Savo reikalus ten tvarkyti, turbut, paves Prancuzijai ar Suv. Valstijoms.

Nežinia kokios bus iš to pasekmės, nes Carranza iš visko nieko nedaro.

Carranza išaiškinsiąs.

Podraug čia pranešta, kad Carranza išaiškinsiąs savo politikos stovį ir Suv. Valstijų reikalais. Jis tą padarysiąs rugsėjo 1 d., susišinkus Meksikos kongresui. Nes jis tuomet kongresui pranešiąs apie visus savo nuveikimus praeitaisiais metais ir apie Meksikos santikius, gyvuojančius su kitomis šalimis.

PIRMOJI AMERIKONIŠKA DIVIZIJA APLEIDO PAREINĮ.

Coblenz, rugp. 18.—1-oji amerikoniška divizija apleido okupacijos liniją Pareinyj ir iškeliavo į Prancuzijos miestą Brest. Iš ten keliaus į Suv. Valstijas.

STREIKUOJA GATVEKARIŲ DARBININKAI.

Los Angeles, Cal., rugp. 18. —Čia sustreikavo gatvekarių konduktoriai ir motormanai. Streikas pakelta kompanijai atsisakius padidinti užmokestį.

AUSTRIJA—TIKRAS PRAGARAS.

Taip sako buvusioji imperatorienė.

Paryžius, rugp. 18.—Iš Zuricho pranešama, jog Šveicarijoje pas buvusį Austrijos imperatorių aną dieną įvykęs nepaprastas susirinkimas. Dalyvavo daugelis buvusio imperatoriaus dvarėnų, buvusių ministerių ir šalininkų. Susirinkimas turėta su tikslu buvusiam imperatoriui sugrąžinti sostą Austrijoje, o kad ir Ungarijoje.

Susirinkime kalbėjo ir buvusioji imperatorienė Zita. Jinai baigdama pasakė:

"Aš gana kalbėjau, gerbiamieji. Hofburg (Austrijoje) mums buvo tikras pragaras. Mes pildėme savo pareigas ligi pat galo ir užtad daug nukentėjome. Gryžti negalimas daiktas."

BOSTONO POLICIJA ĮSISTEIGĖ UNIJĄ.

Boston, Mass., rugp. 16. — Vietos policija susiorganizavo unijon ir įstojo Amerikos Darbo Federacijon. Prieš tą smarkiai kovojo policijos viršininkas. Bet tas negelbėjo.

RADIKALŲ VEIKIMAS CHICAGOJE.

Vakar, rugp. 17 d., vakare radikalai industrijalistai (I. W. W.) po savo susirinkimo mėgino užpulti Thompsono ir kitų kompanijų restoranus ir tų restoranų darbininkus priversti pamesti savo darbus. Jei darbininkai butų nepaklausę, radikalai buvo padarę plenus sunaikinti restoranus ir juose visokį maistą.

Policijai išanksto buvo pranešta apie tuos radikalų žygius. Tad radikalams pavyko užpulti apie tris restoranus. Bet tuojaus buvo sučiupti ir jų vadai suareštuoti.

Šiandie įvyks daugiau areštavimų.

Dalykas tame, kad tarpe restoranų darbininkų priviso daug radikalių gaivalų. Tie pareikalavo naujų darbo sąlygų. Kiti darbininkai atsisako klausyti radikalų kurstymų.

Todel norėta varu visus darbininkus priversti pamesti darbus. Bet tas žygis industrijalistams nepavyko.

Policijos viršininkas tvirtina, kad daugelis industrijalistų vadų po šito atsidurs kalėjiman.

HAMMONDAS ŠAUKIASI KARIUOMENĖS.

Vienas policmonas pašautas, keli sužeisti.

Hammond, Ind., rugp. 17.—Standard Steel Car Co. dirbtuvėje streikuoja darbininkai. Užvakar buvo pakilusios riaušės, kuomet streikininkai apstojo dirbtuvę ir neleido jon eiti streiklaužių. Neleista į dirbtuvės ofisus nei stenografės.

Lake pavieto šerifas pranešė gubernatoriui turėti perruoštą kariuomenę. Nes niekas nežino, ką gali atnešti artimiausios dienos.

Riaušių metu vienas policmonas pašautas ir keli kiti sužeista.

Policija tvirtina, kad streikininkai gerai apsiginklavę.

Keli streiko vadai suareštuota.

PENKI ŽMONĖS UŽMUŠTI GATVEKARIO.

Lima, O., rugp. 17. —Western Ohio Traction Co. gatvekaris užvažiavo ant pravažiuojančio automobiliaus, kuriuo važiavo 6 žmonės.

Penki iš jų ant vietos užmušta.

SUKILIMAI AIRIJOJE.

Kariuomenė pavartoja kulkasvaidžius.

Londonas, rugp. 18.—Airiją sudaro keturios valstijos: Munster, Leinster, Connaught ir Ulster. Pirmųjų trijų valstijų gyventojai savo didžiumoje yra katalikai. Jie nori Airijai nepriklausomybės ir už tai darbuojasi. Jų tautinio darbo visas centras yra Dublinе, Airijos sostinėje. Tasai miestas yra Leinster valstijoj.

Ketvirtoj valstijoj, Ulster, gyvena daugiausia protestantai. Jie priklauso prie anglikonų bažnyčios, lygiai kaip ir patys anglai.

Kuomet airiai katalikai kaip gyvi darbuojasi už Airijos laisvę ir nepriklausomybę, tuomet tos vienos valstijos protestantai guldo savo galvas prieš Airijos laisvę. Sako, jiems gera prigulėti ir prie Anglijos.

Rasi, Airija anais metais butų jau gavusi savyvaldą. Bet protestantai kovoja ir prieš savyvaldą.

Jie nugalvoja, kad laisvoj Airijoj del katalikų didžiumos jie neturėsią jokio balso, jie busią nustelbti.

Kuomet anais metais Anglijos vyriausybė paketino Airijai duoti savyvaldą, Ulsterio gyventojai pakėlė tokį baisų trukšmą, kad vyriausybė turėjo atsisakyti nuo savo sumanymų.

Sukilimai Ulsteryj.

Trukšmas ten įvyko ir šiomis dienomis. Anglijos premjeras nesenai parlamentui pranešė, jog vyriausybė apgalvojanti plenus Airijos savyvaldai. Pasakė, kad toji savyvalda bus pravesta nežiurint ulsteriečių pasipriešinimo. Vadinasi, jis pasakė, jog jau gana pataikavimo ulsteriečiams.

Praeitą penktadienį Ulster valstijos mieste Londonderry ir kitur protestantai sukėlė riaušes. Jų buriai užpuolė anglų kariuomenę. Tai buvo padaryta todel, kad užprotestuoti prieš vyriausybę, kam toji pažada Airijai savyvaldą, kam nori atskirti juos nuo Anglijos.

Prasidėjo plėšimai.

Po didelių demonstracijų žmonių minios pradėjo plėšti krautuves. Prieš riaušininkus pašaukta kariuomenė. Bet gaujos jos nepabugo. Kareivius apmėtė akmenimis ir plytomis.

Kadangi kariuomenė nebuvo autorizuota pavartoti aštrias priemones prieš riaušininkus, tad riaušės ir plėšimai tęsėsi per visą naktį ir dar ant rytojaus. Mieste padaryta dideli nuostoliai. Įvairiose vietose girdėjosi šaudymai.

Galų-gale pavyko numalšinti pašėlusias minias. Miestas aprimo.

Tokios riaušės įvyko ir kituose tos valstijos miestuose. Coal saloje pažeista daug policmonų ir armijos oficierų.

Pakilo ir sinnfeineriai.

Ištikus riaušėms Ulsteryj, ant rytojaus pakėlė riaušes ir sinnfeineriai kitose Airijos valstijose.

Miesto Cork užlajos vienoje salaitėje stovi anglų kariuomenė. Sinnfeinerių burys ėmė šaudyti šautuvais į tą salaitę. Tuojaus iš ten pasigirdo kulkasvaidžių tratėjimas.

Apsišaudymas tęsėsi kiek laiko. Tečiaus pasekmės nežinomos.

Kitose vietose taippat įvyko susirėmimai.

Anglijos vyriausybė nevienodai atsineša į protestantus ir katalikus. Pirmieji jiems artimesni. Tad prieš juos nepavartojamos aštrios priemonės, kaip tas daroma prieš katalikus.

Tokia politika šiandie iš Airijos padaro tikrą ugnekalnį, kurs kas valanda gali išsiveržti.

Kaltinama vyriausybė.

Airijos atstovas Anglijos parlamente O'Connor už tuos sukilimus ir neramybes Airijoj kaltina pačią Anglijos vyriausybę. Sako, šita neturi nusistačiusi tenai stiprios politikos, nenori klausyti gyventojų reikalavimų.

O'Connor pažymi, kad Airijoje ir nebus ramybės taip ilgai, kaip ilgai vyriausybė nesuras tinkamo laiko galutinai išrišti airių tautos klausimą-sulig jos troškimų.

Ką mano vyriausybė.

Angilijos vyriausybė neužgina, kad Ulsterio valstijoj riaušės keliamos del vyriausybės paketinimo duoti Airijai kokią nors laisvę.

Bet apie sukilimus kitose provincijose, kur daugiausia veikia sinnfeinerių organizacija, sako, jog tam yra kaltas de Valeros lankymasis Amerikoje. Sako, de Valera Amerikoje įgijo daug sąjausmo. Tas labjaus sustiprina sinnfeinerius.

Kai-kuriose Airijos vietose del nerimavimų jau seniau paskelbta karės stovis. Dabar karės stovis norima dar daugiau praplėsti.

Tuo tarpu Anglijos vyriausybė atviriai nepasako, kaip ji mano rišti Airijos klausimą.

Iš Ungarijos Padanges

SOCIJALISTAI EINA PRIEŠ ERCGERCOGĄ JUOZAPĄ.

Atsisako ineiti jo kabinetan.

Budapestas, rugp. 18.—Ungarijos viešpatystės naujas viršininkas, eregercogas Juozapas, patvirtino savo valdžios ministerius, kurių priešakyj stovi premjeras Stephan Friedrich.

Užsienių reikalų ministeris yra Martin Lovassy. Šis pirm revoliucijos buvo ministerių premjeras.

Kiti ministeriai yra:

Finansų Dr. Johann Gruenn; karės gen. Schnitzer; teisdarystės George Balobhy; žemdirbystės Stefan Szabo; religijos ir mokslo Karl Huszar; sveikumo Dr. Sillery; nacijonalės mažumos prof. Bleyer; be portfelių ministeriai: Haller, Mayer ir grafas Paul Potocki.

Eregercogas Juozapas prisiekdino kabinetą.

Socijalistai priešginiauja.

Kabinetan neineina nei vienas socijalistas. Socijalistų vadas Garami pranešė, kad socijalistai neineisią kabinetan taip ilgai, kaip ilgai eregercogas Juozapas neatsisakysiąs but šalies regentu.

Nes naujos valdžios ministeriai oficijaliai pripažino, kad eregercogas Juozapas yra "rojalis regentas."

Gi socijalistai "rojališkumo" bijos lygiai kaip kryžiaus ir todel atsisako ineiti "rojališkan" kabinetan.

Tarnausią ligi rinkimų.

Naujas premjeras Friedrich paskelbė, kad dabartiniai ministeriai šaliai tarnausią tik ligi rinkimų. Tą patį darysiąs ir eregercogas.

Kuriamas susirinkimas pasiskirs valdžios formą ir naują valdžią. Po to pasitrauks ministeriai ir pats eregercogas Juozapas.

Nori seno parlamento.

Kituomet buvęs užsienių reikalų ministeris, grafas Julius Andrassy, stovi už tai, kad vietoje rinkimų ir kuriamojo susirinkimo sušaukti senąjį parlamentą.

Talkininkų taryba uždraudė rumunams skriausti Ungariją. Įsakyta paliauti su visokiomis rekvizicijomis.

RUGPJŪČIO 18, 1919 M.

Chicago. — Šiandie ir rytoj gražus oras; maža atmaina temparaturoje.

Kas bus padaryta su Meksika

VARGAS S. VALSTIJOMS SU MEKSIKA.

Carranza nieko nedaro iš grumojimų.

Washington, rugp. 17.—Aną dieną Suv. Valstijų vyriausybė Meksikos prezidentui Carranzai pasiuntė, kaip sakoma, paskutinį perspėjimą, kad jo vyriausybė apsaugotų ten šios šalies piliečių ir kitų svetimšalių teises ir gyvybę. Ir jei ateityje tas nebus padaryta, tuomet S. Valstijos imsis aštrių priemonių prieš Meksiką.

Reikia žinoti, kad pastaraisiais keliais metais Meksikoje nužudyta keli šimtai šios šalies piliečių. Washingtono valdžia ligšiol pasitenkindavo tik protestais. Buvo užimta svarbesniais reikalais, tad Carranzai buvo leista elgties kaip patinkama.

Laukiamas atsakymas.

Dabar valstybės departamente laukiamas Carranzos atsakymas. Nuo to atsakymo turinio ir tono priguls, ką S. Valstijų valdžia turi pradėti. Ar Carranza pasižadės apsaugoti svetimšalius, ar gvarantuos tą savo pasižadėjimą.

Jei taip, bus palaukta pasitaisymo. Gi jei ne, tuojaus bus pradedama veikti.

Kas bus daroma.

Niekas negali pasakyti, kas bus pradėta su Meksika, jei Carranza nepatenkins musų vyriausybės.

Žinovai tvirtina, kad jei Carranza dabar neišpildys S. V. reikalavimų, galimas daiktas, kad su Mekskia bus pertraukti diplomatiniai ryšiai.

Kuomet tas bus padaryta, tuomet bus suprantama, kad Suv. Valstijos nepripažįsta Carranzos vyriausybės.

Nors Suv. Valstijoms butų labai nesmagu pripažinimą atšaukti, bet kitaip nebutų galima pasielgti su tuo Meksikos ignorantu.

Bet jei ir tas negelbėtų, tuomet paliktų tik vienas kelias —užimti šalį.

Klaida padaryta.

Carranza į Meksikos prezidentus iškilo per kraujo klanus. Jo nusamdyti budeliai nugalabino jo politikinius priešininkus ir jam davė progos but prezidentu.

Visos didžiulės Europos viešpatijos Carranzos vyriausybės ir ligšiol nepripažinusios.

Tą yra pirm kelių metų padarusios tik Suv. Valstijos. Pripažinimas Carranzos vyriausybės buvo atlikta klaida.

Suv. Valstijos buvo norėjusios su Meksika but geruoju. Buvo maniusios, kad Carranza pasitaisys. Tad ve kodel jam duota kreditas.

Bet pasirodė, kad jis yra nepataisomas. Ir del to šiandie musų vyriausybė turi vilkti didelius nesmagumus.

Bet Carranza turi žinoti, kad ateis toks laikas, kuomet išsisems kantrybė Dėdei Samui. Ir tuomet tiems Meksikos ignorantams nebus susimylėjimo.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams $5.00
Pusei Metų $3.00

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Laisvė Turi Ribas.

Vienas bevardis skaitytojas prisiuntė mums laišką, kuriame dėsto savo pirmesnę neaiškią pažiurą į Amerikos laisvę ir kaip toji pažiura pasikeitė.

Perpasakojant jo mintis, Lietuvoj bebudamas jis turėjęs miglotą supratimą apie laisvę, kurią galimą sutalpinti išsitariman — ką nori, tą dirbi, ką nori, tą kalbi. Nieks nieko nesako.

Laisva šalis vienok jam buvusi gera mokykla laisvės vertinime. Netik visko laisvam žmogui nevalia daryti, bet ir kalba suvaržoma. Karės metu nevisur buvo valia vaikščioti ir neviską šnekėti drąsu budavo. Tuli už palaidas kalbas ir nukentėjo. Mat, ypatingų laikų buta ir pačiam liežuvį reikėjo saugoti.

Visur reikia tulų ribų laikytis, kad sau nemalonumų išvengus. Vėsiuos parkuos inrengtos kliombos, čia gėlynai, čia žolynai, čia takeliai dailiai grįsti. Tuose gražumynuose žmogus suristas: nevalia braidyti po gėlynus, nevalia jų skinti ir vaikštinėtis tik takais teleidžiama.

Didesnes dirbtuves dažnai svečių apžiurėti atlanko. Jiems nevalia žiurinėti ir vaikščioti kur užsimano, bet tik ten, kur vadai nurodo. Už perdidelę sau pasivelytą laisvę gali nemalonumų susilaukti.

Švečiuose, bankiete dar didesnis suvaržymas. Negali švaistytis, kaip bulius, kitaip niekur nebusi pageidaujamas.

Bevardis musų korespondentas tad ir išsidirbęs sau apie laisvę pažiurą. Tikra laisvė turi remtis ant kitų gerbimo. Reik žiurėti, kad artimiems nebutų nemalonumų.

Korespondentas, rodos, neatskiria piliečio teisių ir iš jų plaukiančios laisvės nuo paprasto mandagumo ir padoraus draugijoj užsilaikymo. Bet jis ir vienos ir kitos srytie bendrą pamatą apčiuopė — ir piliečio laisvė ir draugijoj pasielgimai turi kitų pagarbą ir patogumą apsaugoti.

Protingoji laisvė užsiveria Dievo prisakymnose ir artimo neskriaudime. Kas Dievo neužginta, kas Dievui malonu, kas artimui skriaudos nedaro — laisvė pilna pasielgimuose, kalboje ir darbuose.

Laisvę reik suprast ir jos ribų laikytis.

Obalsiai.

Lietuviams nepriklausomos Lietuvos troškimu užsiliepsnojus, kažkas sugalvojo ir pakišo nevykusį obalsį, momento jausmams ir minčiai atsakyti.

"Nepriklausoma Lietuva dabar arba niekados!" neatsakantis šauksmas. Jis desperatiškas, beviltis. Jis nei tikrenybei neatsako. Obalsyj užsiveria mintis, kad Lietuva dar nėra nepriklausoma, kad jos reikia dabar. Faktiniai Lietuva yra nepriklausoma valstybė, tik jos nepriklausomybę reikia išsaugoti.

"Dabar arba niekados" Lietuvos priešams duoda paskatinimo. Jeigu jie nugalės lietuvių troškimą nepriklausomybės **dabar**, tai vėliau jie nepriklausomos Lietuvos **niekados** nebereikalaus. Taigi jie ir gali dėti pastangas tik dabartinį lietuvių pasiryžimą nugalėti.

Tokį nevykusį obalsį pagavo kaikurie musų tautiečių ir juo figuruoja. Kas tokį obalsį lietuviams sugalvojo, neinvertino lietuvių dvasios, neišreiškė tautos *upo ir dvasios*. Jo vartoti nedera.

Vieton tokio desperatiško šauksmo, pasiulytume viltingą ir pastovų obalsį, išreiškiantį tikrąjį tautos stovį ir upą --

Nepriklausoma Lietuva dabar ir visados!

LIETUVIŲ OFICIJALĖ DELEGACIJA PAS ŠV. TĖVĄ.

Liepos 10 d., 1919 m. atkeliavo į Romos oficijalieji Lietuvos įgaliotiniai: Valstybės Tarybos vice-pirmininkas J. M. kun. Justinas Staugaitis ir Seimų vyskupijos Vikaras Generalis J. M. Kanauninkas A. Grigaitis.

Turėdami tam tikrus įgaliojimus ir Valstybės Tarybos ir Užsienių Dalykų Ministerio p. Valdemaro ir Seimų vyskupo atsakančius raštus, musų atstovai greitai ir pasekmingai atliko savo uždavinį. Pasimatę liepos 11 d. su J. E. arkivyskupu Ceretti, priimti liepos 13 d. kardinolo Gasparri, jie liepos 16 d. gavo audijenciją pas Šv. Tėvą.

Jo Šventenybė Benediktas XV labai maloniai priėmė tolimas svečius ir kalbėjosi su jais ištisas 25 minutas. Yra tai labai ilga ir nepaprasta audijencija.

Ko Lietuvos atstovų norėta ir apie ką kalbėta, matoma iš čionai pridėtojo jų memorijalo įteiktojo Šv. Tėvui prancūzų kalboje. (Memorijalą gavome. Red.).

Neįsileizdamas į šiokius ar tokius paaiškinimus, nei asmeniškus spėjimus kaslink pasekmių musų oficijalių delegatų Romoje, galiu pridurti savo pastabą kaslink pirma apsilankiusių delegatų, Grafo Alfredo Tiškevičiaus ir kun. A. Viskanto.

1. Kad paminetas "Drauge" (No. 152, 1919 m.) kunigas A. Viskantas jokios delegacijos iš niekur neturėjo ir

2. Kad J. M. kun. J. Staugaitis sakėsi patsai plačiau išaiškinsiąs laikraščiuose klausima kaslink delegacijos grafo Alfredo Tiškevičiaus.

Po audijencijos pas Šv. Tėvą, tą pačią dieną, musų delegatai iškeliavo į Paryžių.

Kun. K. Prapuolenis.

Romoje,
Liepos 18 d., 1919 m.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Mus Santikiai su Šv. Tėvu.

Iš Paryžiaus gavome kopijas dviejų svarbių dokumentų, kalbančių apie tą patį dalyką.

Pirmasis dokumentas yra lotyniškas. Jis užvardintas Ecclesia Catholica in Lituania, tat yra "Katalikų Bažnyčia Lietuvoje." Tat yra memorijalas, kurį Lietuvių Respublikos vardu įdavė Šv. Tėvui tamtikra delegacija susidedanti iš trijų kunigų. Joje dalyvavo, Justinas Slaugaitis, Tarybos Vice-Pirmininkas, Marijampolės dekanas, Panemunės klebonas. Prie jos priklausė kanauninkas Aleksandras Grigaitis, artymiausias Seinų Vyskupo pagelbininkas, buvęs Petrogrado Akademijos vice-rektorius, Švento Rašto profesorius, teologijos daktaras. Trečias tos delegacijos narys buvo kunigas Pijus Bielskus, filosofijos daktaras, buvęs Seinų seminarijos profesorius.

Džiaugiamės, kad į delegacijos narius buvo ištiesų parinkti vyrai. Vienas jos trukumas yra tas, kad ji susidėjo iš vienos Seinų vyskupijos kunigų. Ir Vilniaus ir Žemaičių vyskupijose yra kunigų, galinčių atstovauti tėvynę neblogiau už seiniškius. Toki vyrai yra kaip kun. A. Dambrauskas, ir prelatas Maculevičius (Maironis) poetai ir mokslininkai, gal, nenorėjo leistis į politišką veikimą. Vilnių užėmus bolševikams ir lenkams negalima buvo gauti iš tenai kunigų į Lietuvių delegaciją siunčiamą Šv. Tėvui.

Delegacijos memorijalas yra trumpas ir aiškus. Jis baigiasi keturiais pageidavimais: 1-mo kad Lietuvių vyskupijos pasiliuosuotų iš svetimų metropolijų, o kad butų Vilniuje lietuvis arkivyskupas. 2-ro Žemaičių ir Vilniaus vyskupijos perdidelės: jas reikia padalinti pusiau. 3-čio Apie lietuvių bažnytinius reikalus svetimtaučiai Šventam Tėvui neteisingai praneša, todel reikia Lietuvai ir Šventam Tėvui susinešimų be tarpininko. Tai-gi reikia nuncijaus Lietuvoje.

Čia norėtume pasakyti, kad nuncijų yra labai nedaug. Lietuva yra permaža, kad galėtų tikėtis nuncijaus. Mums reikėtų tenkintis žemesniu popežiaus atstovu, tokiu, pavyzdin, kaip Belgija. Išreiškiant popežiui norą turėti Lietuvoje nuncijų, reikėjo Šv. Tėvui pasiulyti savo ambasadorių Rytme. Nežinia, kodel mųs delegacija to nepadarė raštu. Gal ji neturėjo tam tikslui įgaliojimų nuo Lietuvos ministrų kabineto.

Ketvirtasis delegacijos geismas buvo, kad Lietuva turėtų kardinolą. Kas žin ar mes neperdaug skubinomės su tuo reikalavimu? Gera yra turėti kardinolą, bet iš to tautai daugiau yra garbės kaip naudos. Dabar mes turime tiek visokio rupesčio ir vargo, kad troškimus papuošti lietuvį kardinolo rubais butume galėję atidėti vėlesniems ramesniems laikams.

Dokumentas, apie kurį čia kalbėjome, sustatytas Paryžiuje liepos 5 d., 1919 metų. Jis turi ir numerį 1458.

Prancuziškas Memorijalas.

Augščiau aprašytasis dokumentas yra lotyniška ištrauka iš prancuziško rašto sustatyto tą pačio diena, patvirtinta parašais tų pačių asmenų, turinčio numarį 1457 ir pavadinta L' Etat Lituanien et l' Eglise, t. y. Lietuvos viešpatija ir Bažnyčia.

Šitas antrasis dokumentas yra penkissyk ilgesnis už augščiaus aprašytąjį. Prancuziškame dokumente kalbama apie tautinį Lietuvos atgijimą ir apie dalyvavimą katalikiškos dvasiškijos tame atgijime. Toje kalboje yra svarbi klaida. Memorijalas kaltina Lietuvos dvasiškiją už neprisidėjimą prieš tautinio tėvynės atgijimo.

Memorijalo pabaigoje pažymėta, kad katalikiškos pažiuros užėmė pirmą ir svarbiausią vietą protiniame tautos gyvenime, ir kad tat visa yra dvasiškijos darbas. Istorikas, žinantis, jog žmonėse nesidaro iš nieko didelių daigtų, skaitydamas memorijalą nemokės suderinti jo pradžios su pabaiga. Paparastai tokiuose atsitikimuose svetimtaučiai atmeta pasigyrimus, o įtiki žodžiais, kuriuose žmonės apkaltina save. Visi rimti diplomatai rimtai yra apsipratę su istorija. Tai-gi Vatikano diplomatai netikės memorijalo užbaigai, o patikės memorijalo pradžiai, kur apkaltinta yra Lietuvos dvasiškija. Sunku įspėti, kokia nauda galėtų buti iš to Lietuvos diplomatijai.

Naudinga yra prisipažinti kaltę, kuomet ji yra tikrai buvusi. Bet Lietuvos atgijime dvasiškija ėmė darbuotis ne vėliau už pasaulinę inteligentiją ir darbavosi nemažiau už ją. Valančius pasitarnavo nemažiau už Daukantą, Baranauskas daugiau už Šliupą, Jaunius yra ir pirmesnis ir didesnis už Jablonskį. A. Dambrauskas nevėlesnis ir nemažesnis už Basanavičių. Kuomet kunigas Tatarė kėlė Lietuvių susipratimą Suvalkijoje, Basanavičius dar buvo negimęs. Daug seniau už "Aušrą" pradėjo veikti M. Sidorevičius. Kun. Brundzos Elementoriai tiek apšvietos įnešė į Lietuvą, kad mųs kulurtos istorikai turės jį pastatę daug augščiau už daugelį šiandien garbinamų veikėjų.

Pirmutinė tautinio atgijimo mintis D-rui Basanavičiui teko iš Petro Kriaučiuno, lotynų ir lietuvių kalbos mokintojo Marijampolės gimnazijoje. Kriaučiunas savo lietuvybę stipriai laikė budamas Petrogrado katalikų Akademijos studentu. Jis su kunigu Jaunium ir trečiu draugu, kurio pavardė užmiršta, sudarė pirmą neformalę lietuvių draugijelę minėtoje Akademijoje prieš 1880 metus. Tai-gi prancuziškasis Lietuvių memorijalas neistoriškai nušviečia tos Akademijos stovį Lietuvos atgimimo darbe.

Lietuva ir Rusijos Katalikystė

Prie trijų kunigų prancuziško memorijalo yra ir priedas, ra Lietuvos dvasiškija galės platinti katalikystę Rusijoje. Memorijalas turi vilties, kad bolševikija Rusijoje žus, kad cerkvė neturės paramos iš pasaulinės valdžios, ir kad bus progos kviesti rusus į katalikų Bažnyčią.

Memorijalas pasakė iki šiol lenkų padarytasias klaidas, nors neminėja nei smulkmenų nei vardų tų Lenkijos dvasiškių, kurie perdaug augštai statė lenkybės reikalus, o permažai žiurėjo Bažnyčios naudos.

Mums rodosi, kad rusams, jei jie susilauks tikėjimo laisvės, nereikės tarpininkų nei lenkų nei lietuvių, nei keno kito. Rusų tautoje yra tiek daug gražiai apšviestų žmonių, kad jiems bus lengva suieiti į tiesioginę pažintį su katalikyste be tarpininkų. Šv. Tėvas iš ilgo ir gausaus prityrimo žino, kad visokių tautų tarpininkai-apaštalai, nors ir labiausiai buvo persiėmę grynais tikėjimo idealais, vis retkarčiais žiuri į daigtus savo tautybės akimis. Todel Bažnyčios vyriausybė trokšta, kad tautos susiartinimas su katalikyste įvyktų tos pačios tautos jiegomis.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Dievo visagalybė.

Ar gali Dievas sutverti tokį daigtą, sakysime akmenį, kurio nei pats nepakeltų?

Jonas K. Plungis.

Atsakymas.

Atsakymas šitam klausimui jau buvo duotas "Drauge" 1917 metais. Gal tamista tada mųs dienraščio neskaitei, arba nepastebėjei. Mums nemalonu atsikartoti, bet rupįsimės dar sykį paaiškinti dalyką vengdami atsikartojimų.

Yra proto klaidų vadinamų kontradikcijomis. Kontradikcija, lietuviškai prieštaravimas, yra tokis sakinys, kuriame viena mintis yra priešinga kitai taip kad jiedvi panaikina viena kitą. Kontradikcijoje žodžiai lieka, bet mintis išnyksta. Štai pavyzdis: Keturkampis ratas. Ratas reiškia geometrišką figurą visai be kampų. Tai-gi sakinys: "Keturkampis ratas" reiškia tiek pat kaip sakinys: "Geometriška figura neturinti kampų turi keturis kampus".

Dabar klauskime, ar Dievas gali padaryti keturkampį ratą? Tas klausimas reiškia vistiek ką noras, kad Dievas padarytų bekampę geometrišką figurą su keturiais kampais. Dievas tokios figuros padaryti negali. Ne galybės Jam stoka, o kaltas yra protas, kuris tokį reikalavimą sugalvojo. Nesveikas yra protas, kuris nori, kad ta pati figura tuo pačiu laiku butų be kampų ir turėtų keturis kampus.

Dievas yra netiktai visagalys, bet ir protingiausias asmuo. Delto Dievas negali neprotingai vartoti. Savo galybės. Jis negali pildyti nesveiko proto užgaidų, kuriose vienoje sakinio pusėje išreiškiama viena mintis, o kitoje sakinio pusėje išreiškiame jai priešinga, o visu sakiniu norima, kad tas prieštaravimas butų įkunytas Dievo galybė.

Kiekvienas pradedantys mokintis filosofijos studentas žino, kas tai yra kontradikcija, ir supranta, kad noras įkunyti kontradikciją yra tik labai negarbingas paliudijimas pačiam norinčiojo protui.

Tamista savo klausimą ne pats sugalvojei, o tik atkartojei tą, ką Šiaulių gimnazistai šnekėdavo pirm keturiosdešimties su viršum metų. Pažiurėkime į tą reikalavimą, kad Dievas sutvertų akmenį, kurio negalėtų pats pakelti, ir pamatysime kontradikciją pačiame reikalavime.

Norint šį-tą atkelti reikia jiegos arba galybės. Norint šįtą sutverti taip-gi reikia jiegos arba galybės. Sutvėrimui reikalingoji jiega yra didesnė negu jiega reikalingoji atkėlimui. Sakinys "sutverti akmenį, kurio pats negalėtų atkelti", reiškia "turėti didesnįją jiegą mažesnę už mažesniąją." Ne-gi gali buti žiauresnės kontradikcijos. Nes ta pati jiega negali buti drauge didesnė ir mažesnė už save.

Jonas K. Plungis.

Atsakymas.

Atsakymas šitam klausimui jau buvo duotas "Drauge" 1917 metais. Gal tamista tada mųs dienraščio neskaitei, arba nepastebėjei. Mums nemalonu atsikartoti, bet rupįsimės dar sykį paaiškinti dalyką vengdami atsikartojimų.

Yra proto klaidų vadinamų kontradikcijomis. Kontradikcija, lietuviškai prieštaravimas, yra tokis sakinys, kuriame viena mintis yra priešinga kitai taip kad jiedvi panaikina viena kitą. Kontradikcijoje žodžiai lieka, bet mintis išnyksta. Štai pavyzdis: Keturkampis ratas. Ratas reiškia geometrišką figurą visai be kampų. Tai-gi sakinys: "Keturkampis ratas" reiškia tiek pat kaip sakinys: "Geometriška figura neturinti kampų turi keturis kampus".

Dabar klauskime, ar Dievas gali padaryti keturkampį ratą? Tas klausimas reiškia vistiek ką noras, kad Dievas padarytų bekampę geometrišką figurą su keturiais kampais. Dievas tokios figuros padaryti negali. Ne galybės Jam stoka, o kaltas yra protas, kuris tokį reikalavimą sugalvojo. Nesveikas yra protas, kuris nori, kad ta pati figura tuo pačiu laiku butų be kampų ir turėtų keturis kampus.

Dievas yra netiktai visagalys, bet ir protingiausias asmuo. Delto Dievas negali neprotingai vartoti. Savo galybės. Jis negali pildyti nesveiko proto užgaidų, kuriose vienoje sakinio pusėje išreiškiama viena mintis, o kitoje sakinio pusėje išreiškiame jai priešinga, o visu sakiniu norima, kad tas prieštaravimas butų įkunytas Dievo galybė.

Kiekvienas pradedantys mokintis filosofijos studentas žino, kas tai yra kontradikcija, ir supranta, kad noras įkunyti kontradikciją yra tik labai negarbingas paliudijimas pačiam norinčiojo protui.

Tamista savo klausimą ne pats sugalvojei, o tik atkartojei tą, ką Šiaulių gimnazistai šnekėdavo pirm keturiosdešimties su viršum metų. Pažiurėkime į tą reikalavimą, kad Dievas sutvertų akmenį, kurio negalėtų pats pakelti, ir pamatysime kontradikciją pačiame reikalavime.

Norint šį-tą atkelti reikia jiegos arba galybės. Norint šįtą sutverti taip-gi reikia jiegos arba galybės. Sutvėrimui reikalingoji jiega yra didesnė negu jiega reikalingoji atkėlimui. Sakinys "sutverti akmenį, kurio pats negalėtų atkelti", reiškia "turėti didesnįją jiegą mažesnę už mažesniąją." Ne-gi gali buti žiauresnės kontradikcijos. Nes ta pati jiega negali buti drauge didesnė ir mažesnė už save.

Šiaulių gimnazistams, kurie didžiavosi išradę Dievui nepadaromą daigtą kaikurie asmenys juokais atsakydavo: "Tik žmogaus kvailybė yra didesnė už Dievo galybę, nes Dievas negali išpildyti to, ko kvailys gali reikalauti."

Dedant juokus į šalį, reikia pažymėti, kad tikėjimo mokslą apie visagalinčią Dievo jiegą gali suprasti tiktai tie žmonės, kurie iš filosofijos mokslo yra perėję nors skyrių apie kontradikcijas.

Kun. P. Bučys.

APIE KUDIKIUS.

Nuo trijų iki šešių milijonų Amerikos kudikių negauna užtektinai valgio. Tie yra kudikiai, apie kuriuos tėvai ir mokytojai dažnai kalba, kaipo "delikatnius" arba "tingius" arba tik apsileidusius, bet p-lė Lydia Roberts, valgių ekspertė, kuri nesenai parašė Suvienytų Valstijų Darbo Departamento Kudikių Biurui knygą "Kas yra sunykimas iš Nedavalgymo?" sako, kad jie yra alkani, arba kitaip sakant nedavalgę. Kai-kurie tų kudikių ištikrųjų negauna užtektinai valgio; dar daugiau negauna užtektinai tinkamo maisto; kai-kurie negali tinkamai suviršKinti ką jie valgo. Sulyg Dr. Josepline Baker, daugiau kai penkdalis mokyklų vaikų iš New Yorko yra nedapenėti. Visose Suvienytose Valstijose jų skaičius yra net didesnis. Dr. Thomas Wood sako, kad jų esą nuo 15 iki 25 nuošimčių. Kadangi čia neineina kudikiai jaunesni, kai mokslo metų, labiausiai apleistojo amžiaus tarp dviejų ir septynių metų, kuomet sunykimas iš nedavalgimo paprastai prasideda, tai tuos priskaitant bus nuo trijų iki šešių milijonų alkanų kudikių.

Daug tų kudikių eina alkani, sako p-lė Roberts, delto, kad jų tėvai negali suteikti pakankamai tinkamo maisto. Tukstančiai Amerikos šeimynų šiandieną gyvena iš pelno, iš kurio jos negali geresnio valgio nusipirkti. Bet biednystė nėra dar tikra nedavalgymo priežastis. Dang motinų nežino kaip panaudoti savo pinigus, kad ganti daugiausia naudos iš *maisto*, arba kaip daryti sveiką maistingą valgį savo šeimynai. Dang kitų nemoka ar negali gerai suvaldyti savo vaikų, kad jie valgytų tinkamus dalykus, miegotų ir ilsėtųs tiek, kiek jiems yra reikalinga augimui. Jie didžiuojasi, p-lė. Roberts parodo, kad turi "delikatną" kudikį. Jie nežino, kad nedapenėtas vaikas ar mergaitė yra ypatingai palinkęs prie ligos, kadangi "neatidus, neveiklus kudikis, kuris visados yra pailsęs, kuris stovi atsirėmęs į mokyklos sieną, kuomet jo draugai linksminasi, išaugs į vyrą, kuris bus silpnas svaikatoj ir neišaugusio kuno; bus t a i silpnas suaugėlis; atmestas armijos rekrutas".

Vienas geriausių budų, kad alkani Amerikos kudikiai butų tinkamai maitinami ir auginami, knygutėje nurodoma, yra susilpnėjusiems iš nedavalgymo ligonbučiai arba specijaliai klesos skyriai, kame kudikiai yra suvedami į kruvą mokintis valgio ir sveikatos taisyklių. Motinos yra kviečiamos ir raginamos eiti į klesas ir į kudikių namus. Tokių klesų randas Bostone, Chicagoje, New Yorke ir kituose didesniuose miestuose. Pranešama, jog lankantįs tas įstaigas kudikiai greitai pasitaiso. Valgis yra kitas svarbus veiksnys sumažint iš nedavalgymo nusilpimą yra mokyklų užkandžiai (School-lunch).

Medikalė priežiura vaikų, pakol jie pereina augimo amžių, anot p-lės Roberts, yra pamatinė taisyklė, kurios turi prisilaikyti milijonai Amerikos nusilpnėjusių iš nedavalgymo kudikių, kad atgauti sveikatą ir tvirtumą. Tokiame darbe turi buti greitai patėmyti valgio nedatekliai ir jie turi buti pataisyti. Taip-pat, kaip vaikai, taip ir augusieji, turi mokintis, kaip sveikai ir tinkamai gyventi.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Tautos Fondo Atskaita.

už Liepos mėn., 1919 m.

Iki 1d. Liepos inplaukė	$351,740.00
Liepos mėnesyje inplaukė:	
Waterbury, Conn., K. Ivanauskas	$50.00
Shenandoah, Pa., Kun. Pautienius	3,176.76
Albany, N. Y., M. Marcinkevičius	187.19
Pittsburgh, Pa., K. Vaišnoras	135.01
Dayton, Ohio, J. Tulauskas	10.00
Baltimore, Md., A. Ramoška	100.00
Wanamie, Pa., B. Petrauskas	8.00
Lewiston, Me., A. Ivoška	40.00
Tutient, Mass., J. Kniupščio vardu vėse	17.00
Kewanee, Ill., I. K. Dambrauskas	8.75
Francijos kareivių auka	10.50
Brooklyn, N. Y., V. Abromaitis	19.98
Brooklyn, N. Y., J. Tumasonis	3.50
Chicago, Ill., J. Balnis	1,466.73
Racine, Wis., P. Juška	15.00
Chicago, Ill., A. Budris	192.50
Simsbury, Conn., P. Kazlauskas	20.50
Chicago, Ill. J. Čepanonis	36.00
La Salle, Ill., J. F. Zimont	50.00
Chicago, Ill., A. F. Stankus	112.19
Chicago, Ill., Kun. Meškauskas	98.00
New Philadelphia, Pa., S. Sužiedelis	2.50
Hill City, Minn., L. Daubaras	10.00
Binghamton, N. Y., F. Steckys	17.45
Chicago, Ill., J. Krotkas	100.00
Tamaqua, Pa., A. Karpavičiutė	159.90
Wilkes Barre, Pa., J. Karalius	26.50
Newark, N. J., St. Pranis	123.75
New Britain, Conn., T. Staškevičius	7.50
Brooklyn, N. Y., 134 kp. S. L. R. K. A.	1.00
Brooklyn, N. Y. Jonas Zdanaitis	3.00
Brooklyn, N. Y., Aug. Dymta	5.00
Brooklyn, N. Y., vėliavos	8.50
Viso	$6,222.71
Viso ineigų iki šiam laikui	$357,962.71

L. Šimutis, Tautos Fondo Sekretorius.
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Amerikoje.

L. R. KR. AUGIMAS.

Pereitose dviejose savaitėse L. Raud. Kryžiaus rėmėjų skaitlius žymiai padidėjo. Susitvėrė šie nauji skyriai: Racine, Wis., Rockford, Ill., Kansas City, Kans., Jersey City, N. J., Chicago, Ill., Springfield, Ill., Nashua, N. H., W. Lynn, Mass., Chicago (W. S.), Ill.

Drabužiais prisiuntė šios lietuvių kolonijos: Greenfield, Mass., 5 skrynias, Silver Creek, Pa., 10 skrynių drabužių, 1 skrynią cukraus ir 400 svarų baltų miltų. Ši kolonija pasirodė savo darbais ištikimiausia Lietuvai. Kas galės aplenkti ją siuntime drabužių? O gal atsiras kita tokia lietuvių kolonija, kuri mėgins aplenkt šitą? Pamėginkite!

Nariai L. R. Kr. rėmėjai auga nepaprastu greitumu. Yra jau daug amžinų ir garbės narių. Antai Waterburyje net keliolika prisirašė amžinais ir garbės nariais.

Šiandie L. R. Kr. rėmėjų yra jau 72 skyriai. Narių abelnai paėmus priskaitoma iki 10,000. Bet tas dar nepabaiga. Yra varoma pritraukti prie L. R. Kr. rėmėjų 200,000. Žinoma, ims darbo ir laiko, bet atsiminus apie lietuvių musų brangioje tėvynėje Lietuvoje vargus, negalima sudėjus rankas sėdėti. Reikia stengties jiems palengvinti.

Tat-gi į darbą, broliai. Visose lietuvių kolonijose butinai privalo susitverti L. R. Kr. rėmėjų skyriai. Lai susirenka keli veikėjai, išrenka iš savo tarpo valdybą ir lai kreipiasi prie Centro informacijų. Centras pasiųs paaiškinimus ir kitus reikalingus dalykus ir tuokart nereikėtų snausti.

Tai-gi, broliai lietuviai, siųskite kuodaugiausia drabužius Centran, kurie netrukus bus Lietuvon pasiųsti.

Visais reikalais kreipkitės pas:

J. Tumasonis,
L. R. K. R. sekretorius,
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

VALPARAISO, IND.

Literaturos Draugija rugpjučio 8 d. laikė savaitinį susirinkimą. Kadangi susirinkimas buvo paskutinis šiame bertainyje, tai buvo renkama valdyba ateinančiam bertainiui.

Čia yra paprotys nominuoti viešai, balsuoti slaptai. Buvo perstatyti į raštininkus vienas iš socijalistų, kitas iš katalikų. Balsus skaitant pasirodė, kad abu gavo lygiai. Antru sykiu skaitant jau katalikas gavo vienu mažiau,—socijalistai skaitė—tretį sykį jau dviem mažiau.

Sekė išvažiuojančių narių atsisveikinimas. Į susirinkimą buvo atsilankęs vienas daktaras iš Chicagos. Jis davė moksleiviams patarimą nesigilinti perdaug į šiandieninius laikraščius, nesitverti politikos, geriaus mąstyti.

Sekė prakalba buvusios šio bertainio pirmininkės. Ji kalbėjo, kiek buvo galima suprasti, apie moterių reikalus, žinoma, sykiu ir vyrų. Pasakojo sulyg Kapsuko "enciklopedijos," visokius nonsensus.

Apleidžiančių šią mokyklą moksleivių atsisveikinimas. Vieni jų persiskyrė su mokykla visai, kiti užsidirbę žadėjo vėl sugrįžti. Atsisveikindami išreiškė daug skirtingų minčių. Nekurie pasirodė labai nepatenkinti ir šio kapitalistiško surėdymo, ir iš tokių mokyklų, kurios nemokina apie darbininkų buvį pagerinimą arba, geriaus sakant, apie bolševizmą. Nereikia stebėtis, kad musų "apšviestunamš" mokytojai kartais suteikia ignoranto vardą.

Buvo duotas sumanymas laike vakacijų moksleiviai pakolektuotų nuo draugijų ir pavienių asmenų pinigų intaisymui nuosavaus knygynui namo, bet besvarstant šį dalyką, kaikurie pasakė, kad Valparaiso moksleiviai vietoje rimto darbo pasižymi vien savo nonsensais ir negudriais užsipuldinėjimais, per tai žmonės nenorės aukoti.

Tai-gi šis sumanymas tapo atmestas.

A. Jurgelevičius.

SCRANTON, PA.

Rugp. 8 d. kalbėjo čia K. Česnulis, kuris A. L. Tarybos buvo siųstas Paryžiun prie Lietuvos Taikos Delegacijos. Nušvietęs politinį Lietuvos stovį ir nurodęs reikalą Amerikos lietuviams uoliau stoti į darbą ginti Lietuvą nuo priešų ir gelbėti jos valdžiai musų jaunos respublikos kurime, kalbėtojas nurodė Lietuvai pavojus iš finansinio atžvilgio. Aiškino, kaip galima pagelbėti ir šiame reikale. Ragino žmones ruošti išteklių Lietuvos pramonei korporacijiniu keliu. Tuojaus po prakalbų užsirašė Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovės virš $2,000.00 šerų.

Kalbėtojui paaiškinus, kad ši bendrovė užsiims persiuntimu drapanų ir maisto Lietuvos gyventojams, susitvėrė vietinis komitetas tam darbui padėti. Patartina, kad ir kitos kolionijos taip stotų į pagelbą Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovei šiame užmanyme.

Šerininkas.

ROCHESTER, N. Y.

Sumanymas atsiektas. Arti $1,400 surinkta Lietuvos kariuomenei.

Liepos 21 d. keli vietos veikėjai susirinko pobažnytinėje svetainėje sutvarkyti išlaidas iš atsibuvusios lietuvių-ukrainiečių parodos. Tarpe kitų dalykų kun. J. Kasakaitis paaiškino, kad dar nėra pasiųstas pasveikinimas, kuris buvo nutarta siųsti Lietuvos prezidentui, A. Smetonai, nes tas kainuos į 30 dol. Tuomet p. J. Rickis paaiškino, kad nebus mums, nei Lietuvai naudos išmesti tiek pinigo pasveikinimui, vietoj to, sako p. Rickis, sudėkime kokį 1000 dol. ir pasiųskime drauge su pasveikinimu Lietuvos valdžiai Lietuvos kariuomenės parėmimui, kuri šiandie kovoja su musų tautos laisvės priešais. Visi susirinkusieji tą sumanymą parėmė karštu rankų plojimu. Negana to, jie tuoj pradėjo ir nešti aukas ant stalo. Tąsyk ten buvo susirinkę devyni žmonės ir jie sumetė aukų 100 dol. Padrąsinti tuom pirmu pasisekimu, susirinkusieji nutarė šaukti viešą susirinkimą tuoj ateinančiame sekmadienyje, t. y. liepos 27 d. Išleidžiame atsišaukimus, jog nepaprastas reikalas kviečia visus lietuvius susirinkti. Atėjus sekmadienio vakarui, žmonės žingeidaudami koks tas nepaprastas reikalas, pradėda rinktis į pobažnytinę svetainę. Prisirinko apie 300 žmonių, nes tą dieną buvo labai karšta. Vakaro vedėjas V. Butrimas atidaro susirinkimą ir paaiškino jo tikslą. Žmonės išgirdę, kad jų ta maža saujalė vienu vakaru turi sudėti 1000 dol., lyg nusiminė, lyg suabejojo visų veidai surimtėjo, tyla užviešpatavo svetainėje. Nieko nelaukiant, vietos garsiausi kalbėtojai, kun. J. Kasakaitis, J. Rickis ir S. Klimaitis pradėjo kaitinti savo karštomis kalbomis klausytojų širdis. Jie vaizdžiai nupiešė ką šiandieniniai priešai gamina Lietuvai, ypač užgrobikai-lenkai veržiasi Lietuvon su tikslu jai uždėti vergijos pančius, ją pavergti, kad Lietuvos išganymas tai Lietuvos kariuomenė, tik per ją Lietuva įžengs į laisvę, kaipo Nepriklausoma Republika. Palengva nusiminimas pradėjo nykti iš svetainės; sužibėjo viltis, kad tas sumanymas pavyks. Galima buvo patėmyti, kad klausytojai jau pritaria tam sumanymui, tik juos dar kankina mintis, kiek čia aukoti.

Tą mintį nušviečia kun. Kasakaitis, paaiškindamas, kad 100 dol. jau surinkta; reikia dar tik 90 žmonių po 10 dol. ir tikslas atsiektas. Ir pasirodo pirmutiniai tie, kurie nesibijojo aukoti savo gyvasties tautų paliuosavimui, tai Lietuvos žiedas, tai musų sugrįžusieji kareiviai; jie neša vienas po kitam dešimtines ir kloja ant stalo. Bravo, jiems už tai, nes jie patys vargdami karės laukuose, dabar geriausiai supranta ir savo brolių vargą, kovojančių už Lietuvos laisvę! Matydami tokį pavyzdį vedusieji ir-gi neatsilieka. Vienas iš jų, Pr. Gribauskas, laikydamas dešimtinę rankoje garsiai atsiliepia: "Kovoje už Lietuvos laisvę ir mes vedusieji neatsilikime, sekime jaunųjų pavyzdį." Žmonių upas kila, karštis didinasi, dešimtinės plaukia. Keli karštesni neužsiganėdino dešimtinėmis, kloja dvidešimpenkines ir vienas penkdešimtinę. Senos neturtingos moterėlės iškrapšto giliai užslėptą suglamžytą dolierinę ir ją aukoja. Keli lietuviški bolševikai sėdėdami pakampėje tai pečiais patrauko, tai ironiškai prašišiepia, tai ką tokio sumurna, matydami kokias "klerikalai" deda aukas "brolių" bolševikučių ir jų draugų lenkučių kovai. Neilgai truko ir 1000 dol. guli ant stalo. Išgirdę tą musų bolševikai, visiškai nusigando, kepures užsimovę spruko pro duris; tuom tarpu tikri tėvynainiai atsiekę tą savo prakilnų sumanymą džiaugsmingai užtraukė Lietuvos himną. Prieš išsiskirstant tapo dar išrinkti kolektoriai pereiti po stubas ir buvo nutarta šį aukų rinkimą užbaigti su prakalbomis ateinančiame sekmadienyj, rugp. 3 d. Šiame susirinkime taip-gi tie patys kalbėtojai "garbino" lenkų darbus Lietuvoje. Aukų kolektoriai parnešė ir svetainėje tą vakarą surinkta suviršum 300 dol. Taip kad viso sudaryta arti 1,400 dol.

Rugpjučio 9 d. kun. Kasakaitis ir T. Paluikis tuos pinigus pasiuntė kabeliu Lietuvos valdžiai, prezidento Smetonos vardu su pažymėjimu, kad jie but suvartoti kariuomenės reikalams. Drauge buvo pasiųstas ir gražus pasveikinimas pačiam prezidentui. Lietuvoje gaus 8,600 rublių. Pasidėkojant kun. Kasakaičiui, šis sumanymas, lenkų imperijalistiniai nori pavergti Lietuvą ir Lietuvos kariuomenės kova su tais priešais buvo plačiai aprašyti vietos anglų spaudoje.

Taip Rochesteriečiai įkunijo tą savo sumanymą. Nepirmutinis tai jų ir nepaskutinis toks gražus darbas musų tėvynės Lietuvos labui.

Lai tą jų sumanymą paseka visos kolonijos, tik tąsyk Lietuvos kariuomenė galės atsispirti musų tautos laisvės priešams ir musų laimėjimas bus užtikrintas.

Korespondentas.

Nuo Redakcijos.—Apie tai "Drauge" jau buvo rašyta, bet pilniau nuovykį nušviesti indėjome ir antrojo korespondento aprašymą.

Parsiduoda automobilius Hudson 1916 7sedynių labai pigiai viskas gerame padėjime Kaina tiktai $525. Kas pasiskubins tas nepralos. Atsišaukite

1543 W. 46 Str.
Telefonas Yards 7125

Parsiduoda Ideališkas namas—geriausia transportacija, 5 kambarių murinis bungalow, viduj ąžuolo ir grindys, šiltu vandeniu šildoma, elektros šviesa ir gazas, stucco garadžius, cementinės gindys. Atsišaukite pas savininką: 6643 So. Wabash ave.

ANT PARDAVIMO BARGANAS

Maderniškas namas 12kos pagyvenimų, štimu šildomas. Randos neša $6,000. Atsišaukite:

P. J. O' REILLY
6258 S. Kedzie Ave.

PARSIDUODA.

2 augščių murinis namas ant pirmo štoras ir 3 rumai pagyvenimui ant antro 5 dideli rumai. Randos 33.00 į mėnesį parsiduoda už 26 šimtus namas randasi geriausioj vietoj, priešais Šv. Jurgio Bažnyčią.

C. SUROMSKI
3346 So. Halsted St., Chicago. Ill.

ANT PARDAVIMO

7 kambarių namas arti lietuviškos mokyklos. Atsišaukite:
6516 S. Talman Ave.

PRANEŠIMAS CICERO LIETUVIAMS.

Šiuomi pranešų Gerbiamiems tautiečiams kad aš uždėjau KEPYKLA ir tikiuosi visus užganedinti. Aš taipgi pristatau duona į bučernes.

Petras P. Šatkauskas,
1400 S. 48 Court Cicero, Ill.

L. R. K. LABDARINGOS SĄGOS CENTRO VALDYBA:

Dva. vad. kun. I. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Pirm. A. Nausėda, 1658 Wabansia Ave.. Chicago, Ill.

Vice-pirm. F. Veryga, 4539 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

Nut. rašt. Jonas Purtokas, 4437 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Fin. rašt. Alex Dargis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ižd. prof. kun. Pr. Bučys, 2634 W. Marouette Rd., Chicago, Ill.

Iždo Globėjai:

Kun. I. Albavičius, 717W. 18th St., Chicago, Ill.

Juoz. Rupšis, 4430, So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

Direktoriai:

Prof. kun. Pr. Bučys, 2634 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

Kun. Ign. Albavičius, 717 W. 18th St., Chicago, Ill.

Kun. F. Kudirka, 1644 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

Alex Dargis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.

Ant. Nausėda, 1658 Wabansia Ave., Chicago, Ill.

Juoz. Rupšis, 4430 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill.

Kun. M. Krušas, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Fr. Veryga, 4539 So. Marahfield Ave., Chicago, Ill.

Jonas Petraitis, 4358 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

Juoz. J. Elias, 4600 So. Wood St., Chicago, Ill.

Boleslovas Sekleckis, 3427 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Anastazas Valančius, 1442 So.

CICERO LIETUVIŲ DOMAI!

Kas tiktai iš Cicero norite gauti "Draugą" arba paduoti į jį apgarsinimą, ar kokį darbą (jobą) kreipkitės prie p. A. Valančiaus.

1442 So. 49-th Ave.

Pas jį galima gauti maldaknygių ir kitokių knygų.

Pasinaudokite.

Paleškau senos moteries, kurį galetų namus apžiurėti, valgi išvirti ir 19 menesių mergaite pridaboti. Sų riekvsčių sutiksime.
Atsišaukite

Chas. Tautkus,
644 W. 18-th Str. Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai vargonai, pijanai taip-pat galima gauti ir gramafoną.
Parduodu ir mainau. Atsišaukite
4544 S. Paulina Str. Chicago, Ill.

$135 nuperka gražių $500 pijana, gerame tone taip 2 šmotų seklyčios seta $40 vertes.
6408 S. Claremont Ave.
Arti 64-tos ir Western Aves.

ŠV. KAZIMIERO DR-TĖS
Sheboygan, Wis.

Valdybos Adresai:

Pirm. Jonas Stauckas, 1414 New York.

Vice-pirm. Juozas Bubnis, 1426 So. 10th St.

Fin. sekr. Jonas Kunigonis, 1117 Alabama Ave.

Prot. sekr. Kazimieras Smaidžiunas, 1017 Swifts Ave.

Ižd. Antanas Čižauckas, 1318 New York Ave.

Kasos glob. Kazimieras Lukšis ir Jonas Jočis.

Maršalka Pranas Daugirda.

Susirinkimai atsibuva kas antrą nedėldienį mėnesio.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos gerai pritaikinti akiniai bus palengvinimu del Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet raidės liejasi į krūvą, kuomet skaitai ar siuvi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinių. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą net taip žemai net ir $3.00.

JOHN SMETANA
Akių Specijalistas
1801 S. Ashland Av. Chicaco

Egzaminas suteikiamas dykai.
Kampas 18-tos gatvės.
3-čios lubos virš Platt'o aptiekos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9 val. išryto iki 8 val. vakare. Nedėlioj nuo 8 val. ryto iki 12 valandai diena.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Ofisas 3149 So. Morgan St.
Kertė 32-ro St., Csicago, Ill.
SPECIJALISTAS
Moteriškų, Vyriškų, taipgi chroniškų ligų.
OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po piet, nuo 7 iki 8 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 2 po plet
Telefonas Yards 687

Dr. S. Naikelis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4712 So. Ashland Ave.
Phone Drover 7042
Cicero Office
4847 W. 14-th St.
Phone Cicero 39
Rezidencija 3336 W. 66-th St.
Phone Prospect 8585

Tel. Drover 7042

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės

Dr. M. Stupnicki

3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos: — 8 iki 11 iš ryto: 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 3 val. vakare.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

Telefonas McKinley 5764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

Dr. A. R. Blumenthal D.D.

AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 11
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

Dr. M. T. Strikol'is

LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1757 W. 47th St., Chicago, Ill.
Ofiso Telefonas Boulevard 160
Namų Telefonas Seeley 420

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1741 W. 47th Street
Valandos: 9:30—12, 3—5 ir 7—9.
Telefonas: Boulevard 3480.
Rezidencija: 4515 So. Wood St.
Telefonas: Yards 723.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas

29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 2911 W. 22-nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Tel. Central 6478
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 3544

DR. A. A. ROTH,

Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDAS: 10—11 ryto 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

Dr. D. J. BAGOČIUS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Residencija 10731 So. Michigan Av.
Roseland, Ill.
Telefonas residencijos ir ofiso Pullman 342.
Val.: 9 ryto iki 11 d.; 2 po pietų iki 4; 6 iki 9 vakare. Ned. 9 iki 12.

DR. LEO AWOTIN

Gydytojas, Chirurgas, Akušeris.
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10 — 12 rytą; 6 — 9 vakare Tel. Canal 4367

Telefonas Pullman 60

DR. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Mokykis Kirpimo ir Designing Vyriškų ir Moteriškų Aprėdalų

Musų sistemo ir ypatiškas mokinimas parodytus jus žinovų į trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo designing ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą, kuomet jus mokysitės Elektros varomos mašinos musų siuvimob skyriuose.

Jus esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specijališkai pigią kainą.

Petrenos daromos pagal Jusų mierą — bile stailės arba dydžio, ir bile madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, Perdėtinis
Persikraustė iš 118 N. LaSalle St. į 190 N. State gatvę, kampas Lake gatvės. 4 lubos.

Vieša Padėka.

Tariu viešai visiems nuoširdų ačių, už dalyvavivą iškilmeje laidotuvių numylėtos moters mano. a. a. Vladislovos Skinderienės, kurios atsibuvo, Liepos 28 d. 1919 m. Taip kaip visiems giminaičiams, kaiminams ir draugams, ištarių dar kartą ačių, už visų užuojauta ir prilankumą, kurie dalijosi mano nelaime. Tegul Aukščiausis tėvas atmoka savo galinga ranka.

Su gilia pagarba liektu dėkingos, su vaikučiais Jonas Skinder.

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄJUNGOS KRAUTUVĖ

901 W. 33rd Street Ant Bridgeporto

Teneaplankia jos nei vienas.
Turime įvairių nesvaiginančių gėrimų.
Turime atsivėsinti ir **ICE CREAM'O.**
Turime krasos skyrių išsiunčiame laiškus ir kitus reikalus atliekam. Turime įvairių laikraščių.
Čia yra **"DRAUGO"** agentura. Galima čia gauti "Draugą" nusipirkti, paduoti į jį pagarsinimų ir darbų. Turime taippat **knygų ir maldaknygių.**
Prašome atsilankyti.

KARE IR UGNIS

Viską atėmė, sugadino ir sudegino gyvenimus Jusų giminių

Jusų pačios, vaikai, motynos, tėvai, broliai, seserys ir kiti artimi Jusų širdžiai žmonės liko be apvalkalo, duonos, pastogės, vaikščioja nuomi, basi ir alkani: su ašaromis akyse prašo Jusų pagelbos.

AR PASIUNTET JUS? JEIGU NE, TAI KO LAUKIATE? Kad pagelbėjus Jums ir Jusų giminėms, CENTRALIS BENDRAS LIETUVIŲ BANKAS siunčia į visiems gerai žinomą kaipo kovotoją už Lietuvos laisvę, advokatą p. F. J. BAGOČIŲ į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ir Lenkiją dei ištirimo komercijinių reikalų, tuo pačiu laiku jis galės nuvežti inteiktas dovanas, pinigus ir laiškus. Jeigu Jus nežinote kur Jusų giminės, tai prisiųskit mums senąjį antrašą ir vieną (1) dolierį padengimui lėšų, o mes pasistengsime suieškoti Jusų giminės. Laikas mus nelaukia, siųskit pinigus, laiškus šiuo antrašu:

Centralis Bendras Lietuvių BANKAS

32-34 Cross Street Boston, Mass.

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS ŠVENTĖS.

Pirmadienis, rugp. 18 d. Helena. Leonas.

Antradienis, rugp. 19 d., Šv. Liudvikas Tuluzietis.

BANKOS IŽDININKAS PASISAVINO APIE $10,000.

Jo suktybės susekta ir jis suareštuotas.

Chicago Savings Bank & Trust Co. bankoj per dešimtį metų dirbo Albert A. Berg. Pirmiausia jis ten buvo pasiuntinių, paskui laipsniškai kilo augščiau, kol užėmė "tellerio" vietą.

Tą atsakomą vietą jis panaudojo blogiems tikslams. Pastaraisiais metais jis senų bankos depozitorių vardu ištraukdavo po kelis šimtus dolierių. Ir taip išeikvojo apie $10,000 svetimų pinigų.

Bet Berg tų pasisavintų pinigų niekais nepraleido. Jis buvo nesenai vedęs. Tad nusisamdė puošnų pagyvenimą, prisipirko laisvės bondsų, įsigijo gražų automobilių ir namus palaikė kuopuošniausiai.

Džiaugėsi jo žmonelė laimingu gyvenimu, nežinodama, iš kokios versmės jos jaunas vyras semia tuos pinigus.

Bankoje tuo tarpu jo suktybės nebuvo susektos, kol neatėjo vienas iš depozitorių ir nepareikalavo nuošimčio už savo padėtus pinigus.

Pasirodė, kad depozitoriaus knygutėj padėta pinigų suma žymiai nesutinka su bankos knygomis. Surasta pakvitavimai sulig bankos knygų. Pasirodė, kad tuos pakvitavimus Berg suklastavęs ir sulig jų ištraukęs iš bankos svetimus pinigus.

Tas pat buvo padaryta ir su kitų kelių žmonių depozitais.

Berg suareštuotas. Nuo jo atimta laisvės bondsai, automobilius ir kiti daiktai, kokius jis buvo įsigijęs už svetimus pinigus.

Bet jo moteris su kudikiu palieka jam ištikimą. Sako, tiesa, blogus darbus jis atliko. Bet vistiek jis yra jos vyras.

GELEŽINKELIEČIAI GRYŽTA DARBAN.

Pamatė, kad streikas yra betikslis.

Geležinkelių yarduose darbininkai jau praeitą šeštadienį pradėjo gryžti darban. Praeitą penktadienį jie nutarė pamesti streikuoti, nes jų streikas pasirodė betikslis. Jų streikui pasipriešino organizacijos viršininkai. Nesenai prezidentas Wilson buvo pagrumojęs. Gi generalis geležinkelių direktorius Hines buvo atsisakęs tarties su jų atstovais. Pastarasis pasakė, kad streikas nelegalis. Pažymėjo, kad darbininkai turi sugryžti darban, gi tik paskui bus aptarti jų reikalavimai.

Sakoma, šiandie visi darbininkai sugryšią prie savo darbų.

SUSPENDUOTAS POLICMONAS UŽSITROŠKINO GAZU.

Policmonas Krueger, kurs aną dieną automobilių teisman nuėjo girtas ir už tai buvo suspenduotas, užsitroškino gazu savo namuose po num. 1540 So. Crawford ave.

AIRIAI STOVI Už NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Reikalauja, kad S. V. pripažintų Airiją nepriklausoma.

Praeitą penktadienį Brand parke Chicagos airių draugijų susivienijimas turėjo pikninką ir mass-mitingą Airijos nepriklausomybės reikalais.

Buvo apie 10 tukstančių žmonių. Padaryta rezoliucija, kad S. Valstijos pripažintų Airijai nepriklausomybę. Sako, Amerika kariavo demokratijos praplėtimo ir mažesniųjų tautų paliuosavimo tikslais. Kad tie tikslai butų pilnai atsiekti, yra reikalinga ir Airiją paliuosuoti nuo svetimo jungo, pripažinti jai nepriklausomybę.

Susirinkime kalbėtojai plačiai nupasakojo airių tautos praleistus vargus ir priespaudą šiomis dienomis. Ir pažymėjo, kad jei Airija po šitos karės nesusilauks nepriklausomybės, buvusioji karė neduos jokių vaisių ir pasaulyje taika nuolat bus sudrumsta.

Kongresui jau paduotas bilius, kuriuomi reikalaujama pripažinti nepriklausomybę Airijai.

Tą bilių taigi Chicagos airiai karštai paremia.

SURASTA PRAŽUVUSI MERGAITĖ.

Pražuvusi ir daug trukšmo pakėlusi 13 metų mergaitė Stephia Awgaras surasta mieste Omaha, Neb.

Ją į ten išgabeno burdingierius Fickas su tikslu apsivesti.

Burdingierius nesuimtas. Jis pabėgo. Gi mergaitė parvežama namo.

DAUGIAU ARMIJOS MAISTO CHICAGAI.

Už tą darbuojasi miesto majoras.

Su šiandie, rugpjučio 18 diena, Chicagoje ir kitur galima nusipirkti arba per paštą užsisakyti armijos maisto, kurį pigiai pardavinės vyriausybė.

Iš viso armijos maisto perviršio, skiriamo parduoti žmonėms, Chicagai duodama tik dešimtas nuošimtis. Kitos malsto dalys skiriamos kitiems miestams.

Tas nuošimtis permažas Chicagai su apylinkėmis. Tad šiandie majoras Thompson darbuojasi, kad Chicagai butų skiriamas didesnis nuošimtis.

Abelnai manoma, kad armijos maistas veikiai bus išparduotas. Nes yra pigesnis kaip krautuvėse ir jo kokybė neabejotina.

KĄ PAŽADA KANDIDATAS Į GUBERNATORIUS.

Metuchen, N. J., rugp. 17.—Ezra F. Mundy, 86 metų, paskelbė savo kandidaturą į New Jersey gubernatorius.

Žmonėms jis tarp kitko pažada, kad jei busiąs išrinktas, tad automobilių važinėjimo greitumą susiaurinsiąs.

Miestuose automobiliams bus leista važiuoti negreičiau kaip keturias mylias valandoje. Gi provincijose—15 mylių.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ

DIEVO APVEIZDOS PARAPIJA.

L. Raudonojo Kryžiaus šelpėjų skyrius kviečia visus savo ir kitų apielinkių lietuvius susirinkti į prakalbas. Bus aiškinta apie drabužius ką anais metais Lietuvai aukojom, kur jie nuėjo. Bus aiškinta apie dabartinę drabužių rinkliavą. Atsižinosite ir apie kitus svarbius dalykus.

Prakalbos bus Dievo Apveizdos parapijos salėje, 19 rugp. dieną, 7:30 val. vakare.

Kviečia,

Liet. Raud. Kryžiaus šelp. Valdyba.

IŠ BRIGHTON PARKO.

Pranešimas.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus šelpėjų skyrius atsišaukia į visus Brighton Parko lietuvius, kad prisidėtų prie Lietuvos pavargėlių šelpimo, o ypatingai drapanomis, kaip viršutinėmis taip ir apatinėmis, kurių Lietuvoj ir už pinigus negalima šiuo laiku gauti. Tai-gi, kas turite drapanų, kad tik butų sveikos ir švarios, paaukokite jas Lietuvos pavargėliams, kad atėjus žiemai nereikėtų jiems kęsti šalčio ir vargo. Dabar Amerikos lietuviai po visas kolonijas varo drapanų rinkimo darbą visu smarkumu, ir nori kogreičiausia prieš žiemą išsiųsti laivą su drapanomis į Lietuvą. Tai-gi visi prisidėkim prie šito prakilnaus darbo ir paraginkim kitus, kurie jo nežino arba neatjaučia. Drapanas galima atnešti dienomis ir vakarais 4434 So. Fairfield ave., į p. Statkaus grosernę, netoli bažnyčios.

L. R. K. komisija.

IŠ BRIGHTON PARKO.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus šelpėjų skyriaus svarbus susirinkimas įvyks panedėlyj, rugpjučio 18 d., 7 val. vakare, bažnytinėj svetainėj, 44-ta gatvė ir Fairfield ave. Visi nariai ir narės yra kviečiami atsilankyti į susirinkimą ir atsivesti naujų narių prisirašyti prie musų skyriaus. Šiame susirinkime turėsim aptarti kaip geriau sutvarkyti drapanų rinkimo darbą. Kviečiami ir tie lietuviai, kurie dar nepriguli prie Liet. Raud. K r yži aus šelpėjų skyriaus.

Skyriaus valdyba.

IŠ TOWN OF LAKE.

Alumnų Domai.

Alumnai teiksitės visi susirinkti panedėlyj, rugpjučio 18 d., 6:40 val. vakare, bažnytinėj svetainėj. Turėsime choro repeticiją, taip-gi bus svarbaus pranešta visiems.

Valdyba.

IŠ TOWN OF LAKE.

Kursistų domai.

Šiame panedėlyje, rugpjučio 18 d. ir ateinančioje pėtnyčioje, rugpjučio 22 d. lekcijos visai nebus.

Jos prasidės panedėlyj, rugpjučio 25 d.

V.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "DRAUGE"

"RAMYBĖ JUMS"

Seniai visų laukiama išėjo iš spaudos

Nauja nepaprasta Maldaknygė

Išleista Kun. Jono Jakaičio lėšomis

Maldaknygė turi net 958 puslapius, bet atrodo visai nedidelė delto, kad spausdinta ant labai plonos popieros

Kainos:

Audeklo apdarais *kaina* **$2.00**
Avies kailio apdar. *kaina* **$2.50**
Morocco minkšti *kaina* **$3.50**

Užsakymus siųskite šitu adresu:
"Draugas" Publ. Co. 1800 W. 46th st

Pažymėkite už kokią kainą norite gauti knygą

TRUMPOS ŽINELĖS.

Buffalo. Rugpjučio 5 d. čia buvo Kolumbo Vyčių Kongresas. Daugiau, kaip 300 delegatų suvažiavo iš įvairių valstijų. Jie buvo išrinkti nuo 600,000 narių. Delegatai išklausė šv. Mišių, kurias atlaikė vyskupas Turner; pamokslą pasakė Katalikiško Universiteto Washingtone rektorius, Shahan. Kalbėjo Suv. Valstijų admirolas Benson, kurs pats yra vytis. Nutarė kosmarkiausia kovoti prieš bolševikizmą.

Scranton, Pa. Vienos šeimynos tėvas, parėjęs namo girtas, pradėjo mušti moterį, vaikus. Savo dukterį taip primušė, kad gulėjo 2 valandi, kaip negyva. Kaimynai, išgirdę trukšmą, išgelbėjo subėgę.

Hartford, Conn. Čia nesenai sugrįžo kareivis iš Prancuzijos I. Sučas, kurisai buvo tris sykius sužeistas; o vienok, tuojaus ėmėsi tėvynės labui darbuoties: prisirašė prie Liuosybės Sargų ir Liet. Raud. Kryžiui paaukojo $10.00. Prie to tuojaus yra pasirįžęs važiuoti Lietuvon ir ginti tėvynę nuo priešų. Garbė tokiems kareiviams.

Detroit, Mich. Rugpjučio 2 d. buvo L. Raud. Kryžiaus susirinkimas. Jau suaukojo $115.00. Nutarta pasiųsti surinktus drabužius Lietuvon.

Philadelphia, Pa. Čia nesenai apsilankė p. Al. Račkus, kurisai net tris prakalbas pasakė. Visur žmonės įdomiai klausėsi ir labai buvo užganėdinti. Tiktai socijalistai nebuvo užganėdinti ir neturėjo kur akių dėti.

Hudson, Mass. Čia buvo sustreikavę mašinistai ir liepos 26 d. grįžo prie darbo, kuomet kompanija prižadėjo visus darbininkų reikalavimus išpildyti. Liepos 17 d. viena čeverykų dirbtuvė išėjo streikan darbininkams reikalaujant 20 nuoš. Streikas dar tęsiasi iki šioliai.

Čia po p. Račkaus prakalbos cicilikai labai nupuolė.

Bridgeport, Conn. Čia tankiai darbininkai streikuoja ir vis laimėja, nors nevisose dirbtuvėse kartu sustreikavę.

Rockford, Ill. Čia tveriasi nauja pašelpinė draugija šv. Petro ir Povylo, prie kurios galės prigulėti ir vyrai ir moterįs. Bet geriaus padarytų, kad rašytųsi prie S. L. R.-K. A., o moterys ir merginos prie Moterų Sąjungos.

Westfield, Mass. Vietos klebonas, gerb. kun. K. Vasiliauskas gavo nuo vyskupo leidimą važiuoti Europon augščiau mokinties ir yra pasirengęs išvažiuoti, kaip tiktai gaus į savo vietą kitą kunigą.

Montello, Mass. Liepos 20 d. čia buvo surengtos prakalbos L. Raud. Kryžiaus rėmėjų kuopos įsteigimui. Kalbėjo kler. F. Strakauskas ir buvęs klebonu gerb. kun. K. Urbanavičius. Tą patį vakarą 100 narių prisirašė, pirmiaus buvo 70 narių, dabar yra 170.

Čia per vasarą mokinasi apie 300 vaikų. Mokytojauja p. J. Kazlauskas.

ATIDELIOJIMAS YRA PAVOJINGAS.

Vidurių ligos negali buti žiuromos kaipo menkniekis. Daug lygų butų prašalinta jeigu nebutų buvę atideliojimo ir kad geri vaistai butų vartojami. Šis vaistas yra visiems žinomas. Apie ji kalba tukstančiai žmonių, kurie įgavo savo sveikata per tą vaistą. Čionais yra tiktai vienas priparodymas "New York, Liepos 20, 1919. Aš esu labai užganedinta su Triner's American Elixir of Bitter Wine. Aš nekuomet neimčiau kito vaisto. Visi žmones kuriems aš patariau vartoti jį tą pati sako apie Triners American Elixir of Bitter Wine kad tai geriausias vaistas. Jusų Mary Mulač." Jus ištikrųjų negalite gauti nieko geresnio del blogo apetito, galvos skaudėjimo, negrumuliavimo, nerviškumo ir silpnumo t. t., tiktai paklausk savo vaistininko kad duoti tau Triners American Elixir, o kitokio neimk, Taippat nusipirk buteli Triners Linimento kuris yra pagelba nuo rumatizmo, neuralgijos, išsisukimų, suputimų ir t. t.

Joseph Triner Company 1333—43 S. Ashland ave., Chicago, Ill. (Apgr.)

NEPAPRASTOS ATVIRUTES

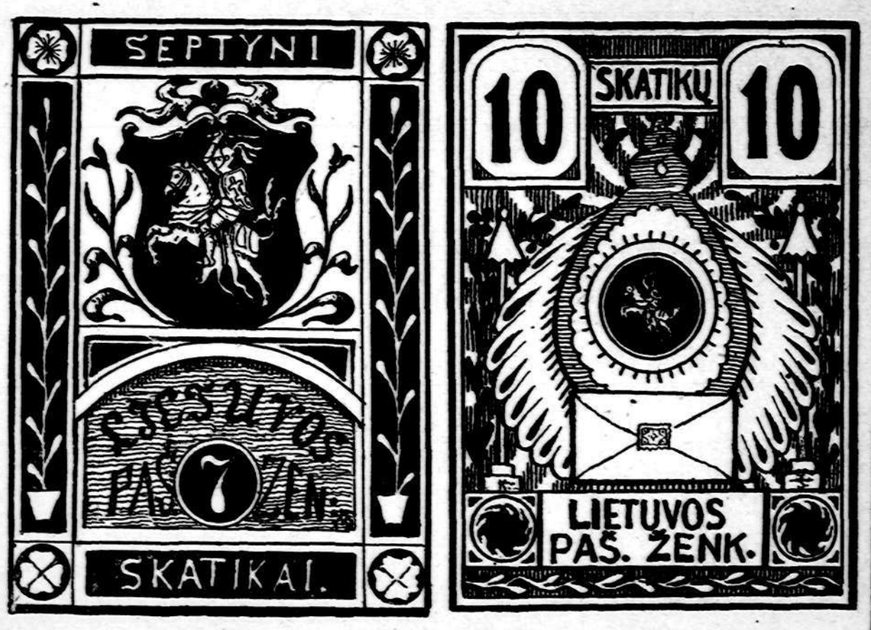

"Draugo" knygyne galima gauti šių atviručių jau pagaminta kaina tiktai po 3c kiekviena.

Kas imtų mažiausia 10 gau[illegible] už 25c. Kas 20 tai po 2c kiekvieną. O kas imtų nemažiau 50 ir toliau gauna už pusę kainos. Kreipkitės adresu:

Draugo Administracija 1800 W. 46-th Street, Chicago, Ill.

Malioriai ir Dekoratoriai

Ilgų metų patyrimas savo amate leidžia mums atlikti pirmos rųšies darbą pigiausiomis kainomis.

Atsišaukite pas

P. Cibulskis ir J. A. Poška

2343 W. 23 Place **Telefonas Canal 2446**

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE 1886 LITHUANIAN R.C. ALLIANCE of AMERICA

TURTAS VIRŠ $125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:	
PAŠALPOS:	***POMIRTINĖS:***
$3.50, $7.00, $10.50 ir $14.00 savaitėje.	**$150.00, $250.00, $500.00, $750.00 ir $1000.00.**

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulyg metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todel rašykis dabar — atsieis mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsirgsi.

Konstituciją, mokesnių knygelę, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolionijose.

Susižinok pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apielinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.